

[Stetter.]

har ret til løn under genindkaldelsen, og reglerne for andre lønmodtagere og selvstændige erhvervsdrivende efter lov om offentlig forsorg § 54. Jeg ved således, at de sociale udvalg er forpligtet til at afhjælpe de genindkaldtes trang i henhold til lovens § 53, stk. 1, 1.-3. punktum.

Men af udtalelser fra de genindkaldte og af stikprøvevise interviews synes det at fremgå, at kommunernes praksis hidtil har været dels meget varierende og dels utilstrækkelig til at dække nødvendige behov, hvilket har givet anledning til en del misfornøjelse. For gifte værnepligtige, der mister 3 ugers løn, er det almindeligt, at den fra kommunen bevilgede hjælp svarer til ca. 1 ugeløn. For ugifte, der har søgt hjælp, er det normale, at hjælpen har udgjort $\frac{18}{30}$ eller $\frac{25}{30}$ — alt efter om de har forrettet 18 eller 25 dages tjeneste — af en måneds værelseleje.

De værnepligtige, som mister deres indtægt under genindkaldelsen, er ofte de økonomisk svageste stillede, som har et løsere arbejdsforhold til deres arbejdsgiver. Det er på denne baggrund, at jeg spørger, om ministeren vil overveje en ændring i den hensigt at yde godtgørelse inden for visse grænser, således at de største forskelle i vilkårene fjernes.

Formanden: Spørgeren har ordet for at supplere sin skriftlige begrundelse af spørgsmålet.

Stetter: I september måned sidste år besøgte jeg sammen med 5 folketingskolleger de genindkaldte enheder i Fredericia og Haderslev, hvor vi havde lejlighed til at tale med de unge om deres personlige problemer under denne efteruddannelse. Det gjorde indtryk på mig at høre om de genindkaldtes forskellige økonomiske vilkår under denne efteruddannelsesperiode. Adskillige af de unge mænd havde ret til løn og led derfor ingen økonomiske afsavn, men kunne tværtimod betragte genindkaldelsen som en måske kærkommen afbrydelse i hverdagen; andre derimod havde ingen ret til løn og var henvist til at søge økonomisk hjælp hos de kommunale sociale udvalg, ofte med det resultat at de måtte give afkald på ugelønnen for 1 eller 2 uger.

Det er indlysende, at genindkaldelserne for disse unge er en hård belastning. Nu kunne man tro, at de nævnte forskelle var overdrevne, men et notat fra forsvarrets oplysnings- og velfærdstjeneste fra oktober 1965 viser, at der er et løbende problem, og det er både af menneskelig og økonomisk art. Jeg er klar over, at jeg rører ved et vanskeligt og ømtåligt emne, men jeg mener på den anden side, at det nuværende trangsprincip i disse situationer trænger til en modernisering, og jeg har derfor tilladt mig at spørge, om ministeren vil overveje en ændring.

Socialministeren (Bundvad): I anledning af hr. Stetters spørgsmål om, hvorvidt jeg vil overveje en ændring i de gældende regler om økonomisk hjælp til genindkaldte værnepligtige, kan jeg svare, at der ikke i socialministeriet finder overvejelser sted om nogen umiddelbar ændring af disse regler.

Som det er bekendt, ydes hjælpen til værnepligtige efter bestemmelserne i forsorgslovens §§ 53 og 54. Hovedsynspunktet er, at ydelsen inden for rimelige grænser skal afhjælpe den værnepligtiges og hans families trang. Hjælpen er således som anden forsorgshjælp trangsbettinget, og det er efter loven overladt til kommunerne at skønne om hjælpens omfang. Socialministeriet har imidlertid ved cirkulærer angivet visse vejledende regler om hjælpens størrelse, og det er ministeriets indtryk, at disse vejledende regler følges af kommunerne. I korthed går vejledningen ud på, at der, hvor den pågældende har familie, til dennes underhold skal ydes en hjælp svarende til folkepensionens grundbeløb med eventuelle børnetillæg, og at der herudover kan ydes hjælp til særlige formål, f. eks. husleje, brændsel, forsikring m. v.; sådan hjælp til særlige formål kan også ydes, når de pågældende er ugifte. Den samlede hjælp er således betydeligt større end den højeste folkepension.

Disse retningslinjer gælder også for genindkaldte, men socialministeriet har i et cirkulære udtalt, at der ofte til genindkaldte må ydes en mere udstrakt hjælp, idet det her drejer sig om et ældre mandskab, der tit har større forpligtelser end de førstegangsindkaldte. Forudsætningen for at yde den fornødne hjælp til de genindkaldte og deres familier skulle således være til stede;